

Одним із основних активних методів навчання іноземної мови є інтерактивний. Слово «інтерактив» прийшло до нас із англійської мови «interact». «Inter» – це взаємний, «act» - діяти. Інтерактивне навчання – це навчання, що базується на діалогічному мовленні, під час якого здійснюється взаємодія викладача і студента, при цьому вони – рівноправні і не відчувають домінування одного учасника над іншим. В таких умовах, студенти швидше привчаються бути незалежними, сміливо спілкуватися з людьми, критично мислити, приймати самостійні рішення. Метою інтерактивного навчання є створення комфортних умов навчання, за яких студент відчує свою успішність, інтелектуальну досконалість. Ще одним незаперечним фактом є те, що вивчення мови пов'язане із використанням технічних засобів. Викладач пропонує опосередковане сприйняття тексту з використанням радіо, телебачення, комп'ютерів тощо. Технічне забезпечення є засобом для зосередження уваги та запам'ятовування інформації. Власне технізація процесу навчання іноземної мови дає можливість готуватися до живого спілкування та подолання труднощів різного характеру. Обираючи метод навчання, викладач повинен усвідомлювати, що основне при вивченні іноземної мови студентами немовних спеціальностей – це формування іншомовної комунікативної компетентності, а також їх виховання і розвиток. На заняттях з іноземної мови у ВНЗ з метою формування ІКК студентів немовних спеціальностей доцільно використовувати такі активні методи навчання: імітаційні, які передбачають, як правило, навчання професійним умінням і навичкам та пов'язані з моделюванням професійної діяльності, інакше кажучи, імітуються як ситуація, так і сама професійна діяльність; неігрові, що передбачають аналіз конкретних ситуацій; рішення ситуаційних задач; вправи, виконання індивідуальних завдань; ігрові, розігрування ролей (рольова, ділова гра) [1; с.5].

Отже, ефективність формування іншомовної комунікативної компетентності у студентів немовних спеціальностей та становлення їх як компетентних і конкурентоспроможних фахівців залежить від вибору методів навчання іноземної мови. Новітні засоби вивчення іноземних мов у ВНЗ спрямовані на задоволення потреб комунікації, самореалізації та вільного самовираження особистості студента. Використання активних методів у практиці навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей сприяє засвоєнню студентами не лише знань з мови, а й навчання професійно-орієнтованого спілкування.

Список використаних джерел

1. Коваль Т. І. *Інтерактивні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах* / Т. І. Коваль // *Інформаційні технології і засоби навчання*. – 2011. – №6 (26) – С. 3-7.
2. Сафроненко О. П. *Програмно-методическое, технологическое и кадровое обеспечение качества систем многоуровневой языковой подготовки толькостудентов неязыковых вузов* / О. П. Сафроненко. – Ростов н/Д: Изд-во ООО «ЦВВР», 2006. – С. 43.
3. Сумцова О. В. *Формирование иноязычной коммуникативной компетенции студентов технических вузов при использовании активных методов обучения иностранному языку* / О. В. Сумцова // *Молодой ученый*. – 2012. – №2. – С. 297-298.

**М. В. Макаренко, Л. І. Мартинова, Л. П. Дабіжса,
О.Л. Громова, Д. О. Говсєєв**

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ ЯК СПОСІБ ПІВДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ

Освітні стандарти нового покоління вимагають від викладачів ВНЗ досконалого володіння сучасними освітніми технологіями. Одним з варіантів підвищення якості викладання, що дозволяє підняти його на більш високий творчий рівень, є застосування системи кейс-технологій. Вона дає можливість сформувати у лікарів-інтернів

не тільки предметні результати по досліджуваній дисципліні, а й універсальні практичні дії [1]. Метою педагогіки вищої школи, крім безпосереднього отримання знань інтернів, є розвиток навичок ініціативи, самоосвіти, необхідних молодому фахівцеві для вирішення професійних (і не тільки!) Проблем і завдань, що виникають в процесі трудової діяльності. Традиційна організація навчання у ВНЗ будується так, що викладач - це експерт, а ті, яких навчають - пасивні одержувачі знань. При такого роду «патерналістській» організації освітнього процесу існує деяке «нав'язування» знань педагогом, що не завжди адекватно сприймається учнями. Завичай відсутня відкрита дискусія, гальмується розвиток навичок підсвідомого мислення вищого порядку; інтерни не беруть участі в процесах вибору, оцінки, контролю та формулювання проблемних завдань [2]. На сучасному етапі викладачем ВНЗ доцільно використовувати можливості активізації пізнавальної діяльності лікарів-інтернів за допомогою сучасних (інноваційних) технічних засобів, комп'ютеризованих програм.

Нашими викладачами накопичений багаторічний досвід впровадження кейс-технологій в освітній процес. Велика кількість поставлених перед педагогами і лікарями-інтернами завдань неможливо без застосування сучасних технологій, наприклад, рішення ігрових ситуаційних завдань. Case-study (від англійського case - випадок, ситуація) відноситься до інтерактивним методам навчання. Це одна із сучасних ефективних освітніх технологій запропонованих Школою бізнесу Гарвардського університету (США) в 1924 році. Метод ґрунтується на навчанні шляхом неігрового вирішення конкретних завдань (рішення кейсів) [1]. Безпосередня мета цього методу - спільними зусиллями навченою групи не тільки проаналізувати конкретну запропоновану ситуацію, а й спільно виробити алгоритм, що призводить до оптимального практичного вирішення. Особливістю методики є кінцеве розвиток інтелектуального і комунікативного потенціалу інтерна і викладача. Створення проблемної ситуації на основі фактів з реального життя дозволяє зацікавити інтернів у вивченні предмета, сприяє активному засвоєнню знань і навичок збору, обробки та аналізу отриманої інформації. Досвід, отриманий в такій ігровій формі, обов'язково стане в нагоді у професійній діяльності фахівця, так як навчас алгоритмізують підходу до вирішення проблеми і аналізу наслідків прийнятих рішень [2]. Методика case-study виходить на провідні позиції в зарубіжній практиці бізнес - освіти і вважається одним з найефективніших способів навчання навичкам вирішення типових проблем. Ми вважаємо, що необхідно впроваджувати цей досвід в викладання клінічних дисциплін в медичному вузі. Кейс-технологія, що застосовується на нашій кафедрі, це єдиний дидактичний комплекс, призначений для поглибленої самостійної роботи студента і дозволяє оцінювати рівень засвоєння ним навчального матеріалу. Кейс-технології є пов'язаними інформаційними комплексами, що складаються з трьох частин. У першій частині інтерн знайомиться з описом конкретної ситуації (історією хвороби пацієнта) і отримує інструкції по методиці виконання завдання. Викладач, провідний заняття, пропонує наступне умова: «Уявіть себе в ролі лікаря, провідного) [1, 2]. Пацієнт звернувся до Вас зі скаргами, бажає отримати кваліфіковану допомогу і задає Вам питання. На прикладі ситуаційної задачі ми пропонуємо Вам в ігровій формі вирішити проблеми пацієнта». Потім пропонується інформація, необхідна для аналізу кейса. У заключній частині комплексу запропоновані тестові завдання до кейсу, що дозволяють повністю самоконтроль отриманих знань. Метод вирішення завдань завжди дозволяв більш повно оцінити знання фактичного матеріалу і вміння правильно використовувати спеціальні терміни і поняття, а кейс-технологія додатково привчає узагальнювати фактичний і теоретичний матеріал з формулюванням конкретних висновків.

Використання кейс-технології просто і доступно: досить встановити її на кожне комп'ютеризоване робоче місце в комп'ютерному класі кафедри або вести демон-

страцію на великому екрані через мультимедійний проєктор. Застосування інтерактивних методів навчання – один з актуальних способів підвищення якості викладання клінічних дисциплін в медичному вузі і обов'язкова умова ефективної реалізації компетентісного підходу. Такий метод роботи з аудиторією дозволяє інтернам медичного ВНЗ застосовувати наявні теоретичні знання з предмету до вирішення практичних завдань, що має значні переваги перед рутинним викладом матеріалу. Включення інтерна в активний процес case-study не тільки активізує розвиток самостійного мислення, а й дає можливість навчитися працювати в команді, підштовхує до прояву аналітичних здібностей і вчить аргументованого наукового спору. Тим самим формує інтерес і позитивну мотивацію по відношенню до навчання, стимулює творчий потенціал.

Список використаних джерел

1. Шеметова Г.Н., Губанова Г.В., Беляева Ю.И. Возможности использования инновационных кейс-технологий при преподавании клинических дисциплин в медицинском ВУЗе // *Актуальні педагогіка* - 2016. - №4. - С. 52-55. 2. Эрштейн, Л. Б. Активная лекция как способ повышения качества образования в ВУЗе и аспирантуре / Л. Б. Эрштейн. – *Alma mater*. – 2013. – №10. – С. 114-116.

I. С. Маначина

ПРОФЕСІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Сучасний період розвитку суспільства в нашій державі відкриває широкі можливості для оновлення змісту освіти, що дає змогу формувати духовно багате й професійно підготовлене покоління. Реформа вищої школи, її цілеспрямованість на гуманізацію та гуманітаризацію освіти дає можливість сформувати соціальне замовлення суспільства щодо надання мовної свідомості студентам – майбутнім фахівцям із різних галузей господарства, оскільки уміння спілкуватися мовою професії підвищує ефективність праці, допомагає краще орієнтуватися не тільки на виробництві, а й у безпосередніх ділових контактах із колегами. Відповідно до принципів сучасної освіти, у студентів повинні вироблятися певні професійні якості, у тому числі й лінгвістична підготовка, що передбачає вільне володіння українським фаховим мовленням.

Готувати висококваліфікованих фахівців, які володіють державною мовою в усній та писемній її формах, – завдання кожного вищого навчального закладу. Студенти повинні засвоїти не тільки відомості про лексичні, морфологічні, синтаксичні норми сучасної української літературної мови, терміни й професіоналізми майбутнього фаху, а й оволодіти навичками професійної комунікації, уміти використовувати фахову українську термінологію, коригувати тексти відповідно до норм літературної мови, розвивати культуру мовлення, ознайомитися зі словниками, довідниками, Інтернет-ресурсами, які сприятимуть удосконаленню мовної культури майбутнього фахівця. У зв'язку з цим цілком закономірним і обов'язковим є викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» на кожній спеціальності, за якою ведеться навчання в коледжі.

Оволодіння основами будь-якої професії розпочинається з системи загальних і професійних знань, тобто опанування фахівцем професійного мовлення – галузевої фразеології та термінології, що допоможе при навчанні у ЗВО, а також у подальшій професійній діяльності, котра вимагає застосування у виробничій сфері української мови. «Для вільного володіння усною та писемною формами професійного спілкування студенти нефілологічних ВНЗ повинні мати чималий активний лексичний за-

пас фахової термінології» [3, с.82], бо мовленнєва специфіка даного стилю спілкування визначається насамперед великою кількістю термінів, що активно обслуговують сферу професійно-виробничої діяльності. Лінгвістами-філологами доведено, що спеціальні галузеві терміни становлять понад 60 % професійної лексики фахівця [1, 96], решту посідає загальнонаукова термінологія та загальноповсякденні лексеми. Крім того, термінологічна лексика має велике значення для науково-виробничої комунікації, сприяючи її інтелектуалізації, полегшує процес засвоєння знань та реалізації їх у майбутній фаховій діяльності, поглиблює знання студентів про ознаки вивчуваних понять, є засобом розширення активного професійно зумовленого словникового запасу, підвищує культурний рівень майбутньої української інтелігенції.

Продуктивність засвоєння термінів та їх активне використання в усному та писемному українському фаховому мовленні багато в чому залежить від відповідної системи підготовчих вправ, послідовно спрямованих як на переклад та вдмуслення засвоєння термінології, так і на активізацію вмінь говоріння та слухання, необхідних для застосування цієї термінології у конкретних робочих ситуаціях. Ефективним є поєднання вправ як репродуктивного характеру, що виконують ознайомлюючу функцію, так і творчих, що сприяють активному самостійному використанню термінологічної лексики відповідно до виробничої ситуації. В нашому коледжі розроблений комплекс самостійних робіт за професійною спрямованістю для кожної спеціальності, який включає в себе застосування вправ порівняльно-зіставного типу, що допомагають студентам відчутти специфіку вивчуваних понять, ілюструють особливості нормативного фахового мовлення порівняно з розмовно-побутовим; вправ на переклад, що дозволяють проаналізувати особливості вивчуваних понять на фонетико-орфоепічному, лексико-граматичному та стилістичному рівнях. Крім того, збагачуючи лексичний запас студентів професійно-науковою термінологією, ми одночасно маємо змогу підвищувати культуру мовлення майбутніх фахівців, звертаючи увагу на особливості вимови та правопису того самого терміна, доречність використання термінів та професіоналізмів у різних мовних ситуаціях, нюанси вживання термінів-синонімів (дублетів – власне українського слова та інтернаціоналізму) у фахових текстах та особливості перекладу стійких термінологічних сполук, що не мають точних українських відповідників російським варіантам та ін. Застосування таких видів роботи «допомагає студентам уникати сліпого калькування при перекладі фахової літератури та написанні текстів професійного спрямування, орієнтує на вживання нормативних форм термінологічних та фахових фразеологічних терміносполучень» [2, с.12].

І найбільш доцільним для формування мовленнєвої фахової компетенції на основі науково-професійної термінології є використання текстів зі спеціальності. Невеликих за обсягом, доступних за змістом, насичених словами, стійкими словосполученнями та граматичними конструкціями, характерними для мови спеціальності. Тільки на рівні тексту вивчувані професійні терміни постають як цілісна комунікативна система, придатна для використання в певних робочих ситуаціях, а не як сукупність розпорошених лексем та синтагм. На нашу думку, ефективне формування професійного мовлення студентів технічних коледжів великою мірою залежить від особистості викладача. Він покликаний забезпечити високий науково-методичний рівень викладання курсу, налагодити навчальний процес так, щоб майбутні спеціалісти технічного фаху не тільки міцно засвоїли програмовий матеріал, а й осягнули красу рідного слова.

Список використаних джерел

1. Кияк Т.Р. *Лингвистические аспекты терминоведения: Учебное пособие* – К.: УМКВО, 1989. – 103 с. 2. Ракишанова Г.Ф. *Професійна термінологія як засіб формування мовленнєвої компетенції майбутнього фахівця* // *Міжнародна конференція «Сучасний університет: перспективи розвитку»* – Черкаси, 2010. – С. 125–127. 3. Тоцька Н. *Методика роботи викладачів вищого технічного*